

Utrikesdepartementet
Bistands- och utrikeshandelsministern

Till riksdagen

Svar på fråga 2024/25:987 av Janine Alm Ericson (MP)
Marknadskontroll och tillsyn

Janine Alm Ericson har frågat mig hur regeringen avser att agera för att marknadskontrollmyndigheterna ska redovisa sitt arbete med marknadskontroll på ett enhetligt sätt i årsredovisningen, så att det går att säkerställa att svenska marknadskontrollmyndigheter har de resurser och den kompetens som behövs för att Sverige ska leva upp till EU:s krav.

Den inre marknaden är en av EU:s största tillgångar och av grundläggande betydelse för svensk ekonomi och svensk industri. Cirka två tredjedelar av den svenska varuexporten går till EU-länder och majoriteten av våra importerade varor kommer från den inre marknaden. Ett välfungerande regelverk och en effektiv marknadskontroll är därmed avgörande för svenska företags konkurrenskraft, liksom för ett högt skydd av konsumenter.

Regeringen delar uppfattningen att en fungerande marknadskontroll är en förutsättning för att säkerställa efterlevnad av EU:s produktregler. Det är ett grundläggande krav enligt EU:s marknadskontrollförordning att medlemsstaterna säkerställer att myndigheter har både resurser och kompetens för ett effektivt tillsynsarbete. Samtidigt är det viktigt att denna verksamhet bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt, i enlighet med principerna i den s.k. nya lagstiftningsramen (NLF).

Sverige har en nationell strategi för marknadskontroll som gäller till och med i år. Inom ramen för denna strategi har ett omfattande samarbete skett i Marknadskontrollrådet, som leds av SWEDAC och där samtliga marknadskontrollmyndigheter deltar. Rådet arbetar aktivt med att genomföra strategin, bland annat genom att harmonisera hur myndigheterna lämnar in sina arbetsprogram och uppföljningar. Dessa redovisningar inkluderar även uppgifter om tilldelade resurser för marknadskontroll, vilket utgör ett viktigt underlag för både uppföljning av strategin och redovisning till regeringen. Uppgifterna rapporteras även till EU genom det gemensamma kommunikationssystemet ICSMS. Det finns dock praktiska svårigheter med att särskilja resurser för marknadskontroll från övriga tillsynsverksamheter, men sammanställningarna ger ändå en viss indikation om resursanvändningen.

En ny strategi för marknadskontroll håller nu på att tas fram av berörda myndigheter och väntas lämnas till Regeringskansliet i september. I det sammanhanget kommer frågor om redovisning och resursanvändning fortsatt att vara centrala. Det är dock viktigt att komma ihåg att marknadskontroll bedrivs inom ramen för många olika myndighetsuppdrag, och att varje myndighet i nuläget själv bedömer hur resurserna fördelas inom sin verksamhet. Det är därför inte självklart att en enhetlig struktur i årsredovisningen är möjlig eller ändamålsenlig för alla myndigheter.

Sammanfattningsvis redovisas insatserna för marknadskontroll i dagsläget på olika sätt av de svenska marknadskontrollmyndigheterna. Det är svårt att bedöma hur resurserna utvecklas över tid och i vilken utsträckning myndigheterna kan möta nya utmaningar såsom kontroll av komplexa produkter, t.ex. sådana som bygger på artificiell intelligens. Inom ramen för det europeiska marknadskontrollnätverket EUPCN arbetar Sverige aktivt med att stärka samverkan, harmonisera kontrollmetoder och förbättra digitala verktyg.

Stockholm den 9 april 2025

Benjamin Dousa